

PATVIRTINTA

Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos
mokytojų tarybos 2015 m. birželio 17 d.
posėdžio protokolas Nr. 2

GABIŲ VAIKŲ UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos (toliau – Mokyklos) gabių vaikų ugdymo aprašas (toliau – Aprašas), parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK – 2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“.

2. Aprašas nusako gabių vaikų atpažinimą, jų ugdymo organizavimą, skatinimą ir pripažinimą Mokykloje.

3. Apraše vartojama gabių vaikų sąvoka, kaip ji yra apibrėžta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakyme Nr. ISAK-2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“.

4. **Gabūs vaikai** – vaikai, galintys greitai ir veiksmingai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti kintančiose situacijose naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš įgytos patirties ir atpažinti, kokiose situacijose tikslinga naudoti įgytas žinias ir mokėjimus.

5. Labai gerai besimokantys mokiniai yra tie, kurių pusmečio įvertinimai - 9-10, gerai besimokantys mokiniai yra tie, kurių pusmečio įvertinimas - 7-8.

6. Konsultacijos - dalyko mokytojo pasiūlyta papildoma valanda, kurios metu intensyvinamos ir/ar gilinamos mokinių žinios.

7. Pasirenkamasis modulis – 17 arba 35 val. dalyko modulis, kurį pasirinkus jis tampa privalomas.

II. GABIŲ VAIKŲ ATPAŽINIMAS

8. Gabūs vaikai atpažįstami naudojant vieną ar kelis metodus:

8.1. atliekant specializuotus testus ar naudojant kitus profesionalius vertinimo įrankius;

8.2. atliekant klasės draugų apklausą, mokytojams, klasės auklėtojams stebint ir fiksuojant mokinio pasiekimus;

8.3. naudojant dalykų standartizuotų testų ir/arba diagnostinių užduočių informaciją;

8.4. analizuojant mokinio veiklą, jos rezultatus.

9. Gabių vaikų atpažinimas vyksta nuolat ugdymo procese, įvertinimas vykdomas po I pusmečio:

9.1. dalyko mokytojai, klasės auklėtojai analizuoja mokinio veiklą, jos rezultatus, dalyko pasiekimus ir įvertinę duomenis, rekomenduoja gabiems vaikams įvairias, jo gebėjimus atitinkančias veiklas, siūlomas Mokyklos ir/ar neformalųjį ugdymą teikiančiose mokyklose, centruose, sekcijose; pvz., rinktis atitinkamo dalyko modulius, būrelius, sporto, muzikos mokyklas, skyrius ar pan;

9.2. esant galimybei ir gavus tėvų sutikimą, Mokyklos specialusis pedagogas siūlo įvertinti vaiko gabumus specializuotais testais ir/arba metodikomis.

III. GABIŲ VAIKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

10. Gabių vaikų ugdymui mokytojas parenka metodus, kurie turėtų pasižymėti tokiomis savybėmis:

10.1. pirmiausia jie turi teikti pagalbą vaikui, siekiančiam žinių;

10.2. jie turi atitikti vaiko intelektualinį ir socialinį išsivystymą, mokymo proceso situacijas, aukštus kognityvinius vaiko gebėjimus;

10.3. jie turi skatinti pažintinių vaiko gebėjimų nuolatinį vystymąsi ir plėtrą.

11. Gabūs vaikai ugdomi individualizuojant ir diferencijuojant ugdymo procesą pamokų metu:

11.1. duodant mokiniams skirtingas pagal sudėtingumo lygį užduotis;

11.2. duodant bendras užduotis, bet reikalaujant skirtingo jų atlikimo lygio;

11.3. sudarant vaikui galimybę išeiti kursą jo paties tempu;

11.4. skiriant vaikui papildomas užduotis, siekiant praplėsti žinias ir įgūdžius.

11.5. sudarant mobiliąsias grupes klasėje (pagal gabumus, interesus, pasiekimus), ar jungiant paralelių ir/ar gretimų klasių mokinius.

12. Gabūs vaikai gali būti ugdomi praturtinant mokymo turinį tokiais būdais:

12.1. išplėsti, t.y. įtraukti naujas temas, kurių vaiko bendraklasiai nesimoko;

12.2. pagilinti, t.y. mokyti įprastinės dalyko mokymo programos temų, nagrinėjant išsamiau, įtraukiant ir sudėtingesnius temas klausimus; pateikiant užduotis, kurių atlikimas reikalautų sudėtingesnių mąstymo procesų ar sugebėjimų.

13. Ugdant gabius vaikus siūlomi tokie jų mokymo pasirinkimai:

13.1. jei gabus vaikas jau atliko duotą klasei užduotį, leisti jam užsiimti kita įdomia kognityvine veikla – paskaityti knygą, žaisti intelektualinius žaidimus ar tiesiog suteikti vaikui daugiau laisvalaikio;

13.2. gabų vaiką pasitelkti vedant pamokas, padėti silpnai besimokančiam ir pan.;

13.3. gabiam vaikui dalį savaitės darbų galima leisti atlikti ne Mokykloje, o namuose.

14. Mokytojas privalo siekti, kad ugdymo turinys būtų lankstus ir integruotas; jo pagrindas – mokinio poreikiai ir interesai; mokinys yra aktyvus mokymo proceso dalyvis, vyrauja pasitikėjimo, pritarimo ir pagarbos atmosfera.

15. Mokiniam rekomenduojama skirti jų gebėjimus atitinkančias užduotis ir namuose, taip pat savarankiškas užduotis, projektus, skirti kitas papildomas veiklas ir užduotis, skatinančias kryptingą jų gebėjimų ugdymą.

16. Dalykų mokytojai gali organizuoti trumpalaikes/ilgalaikes konsultacijas, nedidinant bendro pamokų skaičiaus mokiniui/klasei.

17. Gabių vaikų ugdymui Mokykla pagal galimybes siūlo pasirenkamuosius dalykų modulius, konkursus, varžybas, projektinę veiklą, neformaliojo ugdymo veiklas ir kt. Mokyklos, rajono ir/ar respublikiniame lygmenyje.

18. Planuodama metinę veiklą, kiekviena Metodikos grupė numato olimpiadas, konkursus, varžybas, konferencijas ar kitus renginius, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.

19. Mokiniam jų pasiekimus įrodančius darbus, veiklos įsivertinimus rekomenduojama kaupti mokinio darbų ir pasiekimų aplankale.

IV. GABIŲ VAIKŲ SKATINIMAS, PRIPAŽINIMAS

20. Gabūs vaikai skatinami dalyvauti Mokyklos, rajono ir respublikiniuose konkursuose, varžybose, konferencijose ar kituose renginiuose, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.

21. Už aukštus pasiekimus moksluose, konkursuose, varžybose ar kituose renginiuose skatinama Mokyklos direktoriaus padėkomis ar kitomis numatytomis priemonėmis.

22. Gabūs (gerai ir labai gerai besimokantys mokiniai) pagal galimybę skatinami nemokamomis ekskursijomis (išvykomis).

23. Gabių (gerai ir labai gerai besimokančiųjų) mokinių nuotraukos talpinamos Mokyklos garbės lentoje „Mūsų geriausieji“.